

RAPORTI GJYSËMVJETOR I VITIT 2023 PËR PROCESIN E KONSULTIMIT PUBLIK TË REALIZUAR NGA MINISTRIA E ARSIMIT DHE SPORTIT

1.Përmbledhja ekzekutive *(pasqyra e statistikave kryesore mbi konsultimet e kryera me mësimet e nxjerra, sfidat dhe mundësitë)*

Në gjashtëmuorin e parë të vitit 2023, Ministria e Arsimit dhe Sportit (MAS) ka miratuar ligjin nr. 44/2023 (“Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 69/2012, “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, për të cilin procesin e konsultimit publik është realizuar përgjatë gjithë muajit korrik deri në shtator 2022.

Procesi i konsultimit është kryer nëpërmjet publikimit në Regjistrin Elektronik të Njoftimit dhe Konsultimit Publik dhe aktiviteteve të tjera konsultative.

Nga analiza e kryer pas përfundimit të konsultimeve rezulton që ka pasur disa sugjerime të përcjella nga publiku. Kemi marrë komente/sugjerime nga shumë palë të interesuara, të ardhura kryesisht nëpërmjet takimeve të grupit të punës dhe komenteve/sugjerimeve të ardhura me postë. Një pjesë e këtyre komenteve/sugjerimeve janë përfshirë në procesin e vendimmarrjes, duke u integruar në tërësi në përmbajtjen e projektligjit. Ndërkohë nga monitorimi i regjistrit elektronik të konsultimit publik, rezulton se nuk ka pasur komente, përpos komenteve të shumta të grumbulluara në takimet e zgjeruara konsultative, ku pjesëmarrja e aktorëve të interesit ka qenë maksimale. Nxitja e publikut për të rritur pjesëmarrjen në proceset e konsultimit publik mbetet një nga sfidat kryesore të gjithë administratës publike në drejtim të konsolidimit të konsultimit publik, si një hallkë thelbësore në zinxhirin e procesit të hartimit të legjislacionit.

Ky ligj ka qenë i planifikuar për konsultim në Planin e konsultimit publik për periudhën kur është konsultuar dhe ka qenë i planifikuar edhe në Planin e Përgjithshëm Analitik të Projekt-akteve (PPAP) për vitin 2022, miratuar me vendimin nr. 850, datë 29.12.2021, të Këshillit të Ministrave “Për miratimin e programit të përgjithshëm analitik të projektakteve që do të paraqiten për shqyrtim në Këshillin e Ministrave gjatë vitit 2022”.”.

Gjatë gjashtë muorit të parë është miratuar ligji nr. 44/2023 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 69/2012, “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar”, i konsultuar gjatë vitit të kaluar por është miratuar në periudhën raportuese.

MAS ka realizuar procesin e konsultimit publik në masën 100%, duke konsultuar gjerësisht projektligjin e miratuar sipas përcaktimeve të ligjit nr. 146/2014 “Për njoftimin dhe konsultimin publik”.

Ligji nr. 44/2023 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 69/2012, “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, i është nënshtruar një procesi kompleks dhe të zgjeruar konsultimi publik me rreth 160 aktorë dhe grupet e interesit të fushës në takime të

drejtpërdrejta dhe një mase të gjerë qytetarësh nëpërmjet platformës online të njoftimit dhe konsultimit publik.

Procesi krahasuar me vitin e mëparshëm është përmirësuar, lidhur me diversifikimin e mjeteve të përdorura për konsultim, rritjen e aksesit të qytetarëve në konsultim dhe në shkallën e reagimeve të mbledhura.

Përforcimi i kulturës pjesëmarrëse dhe nxitja e publikut për të rritur përfshirjen në proceset e politikëbërjes publik mbetet një nga sfidat kryesore në drejtim të konsolidimit të konsultimit publik.

2. Analiza e konsultimeve të kryera

2.1. Numri i përgjithshëm i akteve për të cilat janë kryer konsultimet publike

2.1.1. Cili ishte numri i përgjithshëm i akteve të miratuara në një vit të caktuar?

Numri i përgjithshëm i akteve të miratuara për MAS në 6 mujorin e parë të vitit 2023 është 11 (njëmbëdhjetë) 10 vendime të Këshillit të Ministrave të miratuara me propozim të MAS dhe një ligj.

2.1.2. Sa akte janë konsultuar dhe sa jo?

Për sa i përket akteve të miratuara, Vendimet e Këshillit të Ministrave të miratuara me propozim të MAS, nuk bëjnë pjesë tek aktet që kanë detyrimin për t'ju nënshtruar procesit të konsultimit publik. Me propozimin e MAS është miratuar një ligj ai nr. 44/2023 "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 69/2012, "Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar, i cili është konsultuar gjatë vitit të kaluar.

2.1.3. Sa ligje me raporte VNR-je janë konsultuar?

Për këtë periudhë është miratuar ligji nr. 44/2023 "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 69/2012, "Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar", i cili është konsultuar gjatë vitit të kaluar dhe shoqërohet me raport të Vlerësimit të Ndikimit Rregullator.

2.1.4. Për sa akte në a) Programin Analitik, b) PKIE, c) dokumente strategjike të sektorit, janë përdorur kriteret/përfshirjet nga konsultimet publike? Cilat janë arsyet kryesore për të mos u konsultuar (nëse ka të tilla)?

Për aktet e planifikuara dhe të miratuara në gjashtë mujorin e parë me propozim të MAS, të planifikuara në Programin e Përgjithshëm Analitik të Projektakteve, PKIE, dokumente strategjike të sektorit, nuk janë përdorur kriteret/përfshirjet nga konsultimet publike.

Në PPAP 2023 për këtë gjashtë mujor është planifikuar për konsultim një dokument strategjik për të cilin ka përfunduar periudha konsultimit, por është ende në fazë bashkërendimi dhe nuk është miratuar, i cili është pjesë e PKIE gjithashtu.

Aktet e tjera të propozuara nuk i përkasin kategorisë së projektakteve që kanë detyrimin të konsultohen. Janë përjashtuar 10 akte kanë që qenë vendime të Këshillit të Ministrave, të cilat nuk janë objekt i ligjit.

2.1.5. Cila ishte struktura e akteve të konsultuara (sa projektligje, VKM, udhëzime, etj.)?

Një projektligj i miratuar për periudhën i paraqitur për konsultim publik në renjk në periudhën korrik 2022 deri në shtator 2022.

2.1.6. A është përmirësuar situata në krahasim me vitin e kaluar (cilësoni)?

Referuar të njëjtës periudhë të një viti më parë situata është përmirësuar pasi në gjashtë mujorin e parë të vitit 2022 nuk ka pasur akte të planifikuara dhe miratuar të konsultuara dhe nuk është realizuar procesi i konsultimit publik. Për gjashtë mujorin e parë të vitit 2023 është miratuar një akt për të cilin është realizuar procesi i konsultimit publik në periudhën korrik 2022 deri në shtator 2022.

2.2. Metodat e konsultimit

2.2.1. Cilat ishin metodat më të përdorura të konsultimit? (Jepni numrin e konsultimeve të kryera për secilën metodë - regjistri elektronik, posta elektronike, faqe interneti, takime publike, komitete këshillimore, etj.)

Për konsultimin e ligjit nr. 44/2023 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 69/2012, “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar janë zhvilluar konsultimet publike duke përdorur këto metoda:

- i. Publikimi i draftit të projektligjit në Regjistrin Elektronik;
- ii. Njoftimi dhe Konsultimi me anë të takimeve konsultative;
- iii. Publikimi i draftit në faqen zyrtare të Ministrisë së Arsimit dhe Sportit (të gjitha komentet/sugjerimet mund të dërgoheshin në adresën e e-mailit të hapur për këtë qëllim: (shkëlqim.allkaj@arsimi.gov.al, rozalba.merdani@arsimi.gov.al dhe nadire.pilavi@arsimi.gov.al) dhe zhvillimi i takimeve publike.

Konkretisht, ligji është publikuar për konsultim në Regjistrin Elektronik të Njoftimeve dhe Konsultimit (RENJK) në linket si më poshtë:

<https://konsultimipublik.gov.al/Konsultime/Detaje/536>

<https://konsultimipublik.gov.al/Konsultime/Detaje/487> .

Për ligjin kemi marrë komente nëpërmjet takimeve të realizuara dhe kërkesa me postë drejtuar Ministrisë së Arsimit dhe Sportit, pasi ishin njohur me projektligjin nëpërmjet faqes zyrtare të MAS. Nga konsultimet publike të kryera më së shumti kemi marrë komente/sugjerime nga takimet e realizuara dhe me postë. Nisur nga ky fakt, këto metoda konsultimi rezultojnë të jetë metoda më efikase.

2.2.2. Cila metodë konsultimi gjeneroi numrin më të madh të komenteve?

Njoftimi dhe Konsultimi i ligjit nr. 44/2023 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 69/2012, “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, është realizuara edhe me anë të takimeve konsultative me grupet e ndryshme të interesit, e cila rezultoi metoda më efikase e konsultimit për projekt-aktin.

2.2.3. A organizoi institucioni konsultime paraprake në fazat e hershme të hartimit? Nëse po, në sa raste?

Në hartimin e ligjit nr. 44/2023 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 69/2012, “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, në fazat e hershme të hartimit të tij, grupi i punës ka shqyrtuar 4 shkresa të ardhura më parë që kanë kërkuar ndryshime në këtë projektligj dhe ka vlerësuar se sa mund të merren në konsideratë për t’u përfshirë në projektligjin e hartuar.

2.3.Kohëzgjatja e konsultimeve

2.3.1. Sa konsultime ishin të hapura për 20 ditë pune siç kërkohet nga ligji? Cila ishte periudha më e gjatë apo më e shkurtër e kohëzgjatjes së konsultimeve?

Projektligji ka qenë i publikuar në Regjistrin Elektronik të Njoftimeve dhe Konsultimit (RENJK) në datat 06.07.2022-26.07.2022 dhe 26.10.2022 - 22.11.2022. Ndërkohë që janë zhvilluar takime në kuadër të konsultimit përgjatë gjithë muajit korrik dhe shtator 2022.

2.3.2. Cila ishte kohëzgjatja mesatare e konsultimit?

Procesi i konsultimit është kryer duke respektuar afatet të cilat fillojnë që nga momenti i njoftimit, kryerjes së takimeve dhe afatit të lënë për marrjen e komenteve. Konkretisht, për projektligji ka qenë i publikuar në Regjistrin Elektronik të Njoftimeve dhe Konsultimit (RENJK) në datat 06.07.2022-26.07.2022 dhe 26.10.2022 - 22.11.2022. Ndërkohë që janë zhvilluar takime në kuadër të konsultimit përgjatë gjithë muajit korrik dhe shtator 2022.

2.3.3. A është përmirësuar situata në krahasim me vitet e kaluara?

Situata këtë vit është përmirësuar, krahasuar me të njëjtën periudhë me një vit më parë, sepse është miratuar një projekat i konsultuar krahasuar me të njëjtën periudhë. MAS është angazhuar të ftojë sa më shumë aktorë të përfshirë për konsultim publik duke mirëpritur sugjerimet dhe zhvilluar bashkëbisedime me to. Po ashtu, koordinatori dhe strukturat e hartimit janë bërë pjesë e trajnimeve të zhvilluara, të cilat kanë ndikuar në të kuptuarit më mirë të rëndësisë dhe në menaxhimin më të mirë të këtij procesi, si dhe në bashkëpunimin me efektiv me strukturat teknike hartuese të akteve, të cilat kanë pasur më të lehtë identifikimin e grupeve të interesit të përfshira në dhënien e kontributit të tyre.

2.4.Palët e interesuara të përfshira

2.4.1 Sa aktorë të jashtëm, jo-qeveritarë morën pjesë për hartimin e akteve si anëtarë të caktuar të grupeve të punës/organeve këshillimore në vitin e caktuar?

Në grupin e punës për hartimin e projektligjin “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 69/2012, “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar nuk ka pasur aktor të jashtëm jo-qeveritarë, janë përfshirë vetëm pas hartimit të draftit paraparak të projektligjit.

2.4.2 *Cila ishte struktura e anëtarëve të jashtëm të grupeve të punës (ekspertë individualë, OSHC, kompani, etj.)*

Nuk ka pasur anëtarë të jashtëm.

2.4.3 *Sa palë të interesuara morën pjesë/dhanë komente në konsultimet hapura të realizuara për projekt-aktet në vitin e caktuar?*

Në procesin e konsultimit publik ka patur rreth 140 aktorë nga publiku i gjerë. Shumica kanë përcjellë sugjerime që janë përfshirë në akte të tjera nënligjore dhe pyetjet janë ezauruar në takime.

2.4.4 *Cila ishte struktura e kontribuesve në konsultimet publike, sa persona, sa persona juridikë (ndërmarrje, shoqata, etj.)?*

Në procesin e konsultimit publik ka patur rreth 140 aktorë, duke përfshirë institucionet e varësisë së MAS në fushën e arsimit parauniversitar si DPAP, DRAP, ZVAP dhe IAP. Takime me organet kolegjiale si Këshilli Kombëtar i Arsimit Parauniversitar, Këshilli Kombëtar i Prindërve dhe Parlamentin i Nxënëseve. Takime me grupet e interesit si Sindikatat (2 dy), Shoqëria Civile dhe Donatorët (7), të gjitha bashkitë shtator (61) dhe Përfaqësues të kopshteve private.

2.4.5 *A është përmirësuar situata në krahasim me vitet e kaluara?*

Numri i pjesëmarrësve ka qenë më lartë se vitet e kaluara po numri i sugjerimeve të përcjella ka qenë më i ulët.

2.5. Rekomandimet dhe komentet e marra

2.5.1. *Sa është numri i rekomandimeve dhe komenteve të marra gjithsej dhe mesatarja për çdo konsultim?*

Në konsultimin e realizuar për një projektakt janë marrë rreth 21 sugjerime.

2.5.2. *Sa prej tyre u pranuan, u pranuan pjesërisht ose u refuzuan?*

Nga 21 sugjerime konkrete të përcjella 3 janë marrë në konsideratë plotësisht dhe 2 pjesërisht. Pjesa tjetër është refuzuar.

2.5.3. *Cila është tendenca nëse krahasohet me vitet e kaluara?*

Në krahasim me vitin 2022 ka pasur numër më të ulët sugjerimesh pavarësisht se Ministria e Arsimit dhe Sportit ka realizuar disa takime konsultative për të përfshirë një numër të gjerë të grupeve të interesit.

2.5.4. Sa raporte të VNR-së janë ndryshuar/përditësuar në bazë të informacionit/të dhënave të marra gjatë konsultimit publik?

Ligji është i shoqëruar me raportin e VNR, i cili nuk është ndryshuar në përfundim të procesit të konsultimit publik.

2.6. Raportet mbi rezultatet e konsultimit

2.6.1. Sa raporte konsultimi publikoi institucioni?

MAS publikoi raportin e Konsultimit është publikuar në sistemin RENJK dhe raportin e konsultimit publik sipas vendimit nr. 584/2003 "Për miratimin e rregullores së Këshillit të Ministrave", i ndryshuar në faqen e Kuvendit.

2.6.2. Nëse disa nuk u publikuan, cilat janë arsyet?

Është publikuar.

2.7. Vetëvlerësimi i institucionit në lidhje me Indeksën e cilësisë së performancës institucionale në përputhje me kërkesat e ligjit për njoftimin dhe konsultimin publik (Jepni informacion për rezultatin mesatar për të gjitha aktet e institucionit, subjekt të konsultimeve publike, bazuar në pikët e rezultateve në Shtojcën 5c)

Si konkluzion konstatohet se procesi i konsultimit të këtij ligji ka rezultuar i suksesshëm dhe komentet e marra kanë shërbyer në përmirësimin e draftit të tij. Vetëvlerësimi 8.

3. Sfidat dhe mundësitë për të ardhmen (Cilat janë sfidat kryesore në organizimin dhe zbatimin e konsultimeve në ministri dhe si duhet dhe do të adresohen ato në periudhën tjetër të raportimit?)

Sfida kryesore mbetet nxitja e publikut për të rritur pjesëmarrjen në proceset e konsultimit publik. Për të bërë të mundur rritjen e pjesëmarrjes së publikut, nëpërmjet dhënies së mendimeve/sugjerimeve kërkohet angazhimi i të gjitha institucioneve shtetërore, të përfshira në procesin e konsultimit. Mendojmë se për të përmirësuar procesin e konsultimit publik dhe për të siguruar një përfshirje sa më të madhe të publikut në këtë proces, është e nevojshme dhe zhvillimi i trajnimeve mbi procesin e konsultimit publik për të gjithë punonjësit që merren me hartim legjislativ.